

दैनिक वादळ वाता

vadalvartanews@gmail.com

• संपादक : अजय भांगे

• उपसंपादक : गणेश गाडेकर

<https://epaper.vadalvarta.com>

बीड (महाराष्ट्र) दैनिक मराठी

शुक्रवार दि. ४ जुलै २०२५

9422660077

आरएनआय-एमएचएमएआर / २०२३ / ८७५५५

वर्ष २ रे

अंक २१८

पाने ४

किंमत ४ रुपये

Beed (Mahmar) Daily Marathi

Friday 4 July 2025

9422660077

RNI-MAHMAR / 2023 / 87555

Year - 2nd

Issue 218

Pages 4

Rate 4 Rs

सुधीर मुनगंटीवार विधानसभेत पुन्हा भडकले

इंग्रजीचा आग्रह धरणाच्याना पासपोर्ट विहसा काढून थेट ब्रिटनच्या संसदेत पाठवा

मुंबई (वृत्तसंथा)-महाराष्ट्रांही - मराठीच्या मुद्यांना मोठे वादंग माजले आहे. या प्रकरणी सत्ताधारी व विरोधकांत राजकीय चिवालफेक झाली. त्यानंतर आज विधिमंडळाच्या पावसाची अधिवेशनात विधानसभेत पुन्हा एकदा भाषेचा मुद्दा उपस्थित झाला. पण यावेळी भाषा होती ती म्हणजे इंग्रजी. या प्रकरणी सत्ताधारी भाषपचे आमदार सुधीर मुनगंटीवार यांनी सभागृहाच्या इंग्रजी कार्यक्रम प्रतिक्रिया केवळ आपेक्षेप घेतला. त्याचे झाले असे की, माजी मंत्री सुधीर मुनगंटीवार यांनी आप्रथम प्रमुखमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे असणाऱ्या ऊर्जा खात्याच्या कारभारावर तोंडसूख घेतले. त्यानंतर औचित्याच्या मुद्दा उपस्थित करत कामकाजाची प्रतिक्रिया इंग्रजीत छापल्यावर तीव्र आपेक्षेप

नोंदवला. महाराष्ट्र विधानसभा कामकाज मराठी, हिंदी, हिंदू, इंग्रजीत चालेल अशी तरतुद नक्कीच आहे. पण साधारणपणे मीही १९९५ पासून या सभागृहात आहे. यापूर्वी आपली कार्यक्रम प्रतिक्रिया मी केवळ इंग्रजीत पाहिली नाही, असे ते म्हणाले. त्यावर समोरच्या बाकांवरून हे पहिल्यापासून आहे, असे उत्तर आले. त्यावर मुनगंटीवार यांनी त्यांनाच कडक शब्द जिथे - जिथे असेल ते तिथून काढून टाकावा. मराठी शिक्षणाचा प्रभाव आहे. म्हणजे? सनदी अधिकाच्याना आपण मराठी शिक्षणाला खाली अडण आहे. समस्त एखाद्याला खाली अडण असेल तर हिंदी आहे. पण फारच इंग्रजीशब्दांचा समजत नसेल तर पासपोर्ट - विहसा काढून अशांता थेट ब्रिटनच्या संसदेत पाठवा. ही काय पद्धत आहे?, असे ते आपला

हिंदीत बोलावे. कार्यक्रमविकास विंदीत घ्यावी. हिंदीच्या सकृतीत विरोध करायचा आणि इंग्रजीवर प्रेम दाखवायचे. इंग्रजीत लिंगायतीत विधानसभा यांनी यावेळी नियमावलीतून इंग्रजी शब्द काढून टाकाण्याचीही मागणी केली. महाराष्ट्र विधानसभा नियम त्यावर करताना इंग्रजीचा प्रभाव असेल. माझी विनंती आहे. एकदा नियम समितीची बैठक घ्या. इंग्रजी शब्द जिथे - जिथे असेल तो तिथून काढून टाकावा. मराठी शिक्षणाचा प्रभाव आहे. त्यानुसार आपण सुरुवातीपासून इंग्रजी व मराठी या दोन्ही भाषांमध्ये कामकाज पत्रिका तयावर करतो. त्याशिवाय माझकडे कामकाज पत्रिका इंग्रजीत देण्यात याची असी इतरही ८ सदस्यांची विनंतीही आली आहे, असे नार्वरक म्हणाले.

साने गुरुजी दर्जेदार शैक्षणिक साहित्य वाटप करणारी एकमेव शाळा-गट शिक्षणाधिकारी लक्ष्मण बेडसकर

केज | प्रतिनिधी

विद्यार्थ्यांना दर्जेदार शैक्षणिक साहित्य वाटप करणारे जिल्हातील एकमेव शाळा म्हणून बीड जिल्हातील सानेगुरुजी निवासी विद्यालयात केज ने शिक्षण क्षेत्रात एक आराशी निर्माण केला आहे. आज नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या पूर्वसंथेला विद्यार्थ्यांना व्हाला पुस्तके शालेय दसर चे वाटप करण्याचा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. या कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाहणे म्हणून केज तालुका गटशिक्षणाधिकारी लक्ष्मण बेडसकर होते तर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष साने गुरुजी निवासी विद्यालयाच्या प्राचार्य / मुद्यांशाच्यांपासून डॉ कविता गिरे हरिशंकार पाटेले, उत्तम मोरी, बाबासाहेब चाटे, यांच्या उपस्थितीत विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक साहित्य वाटपाचा कार्यक्रम मोर्त्या उत्साहात पार पडला.

यावेळी शाळेतील प्रवेशित सर्व निवासी विद्यार्थ्यांना व्हाला, पुस्तक, दसर, इत्यादी शैक्षणिक साहित्याचे वाटप करणे केज तालुक्याचे गटशिक्षणाधिकारी लक्ष्मण बेडसकर यांच्या हस्ते करायत आले.

मुलांचे निवासी वसितीग्रह चालणारे व त्यांना दर्जेदार सुविधा देणे हे सोपे काम नाही. खाली सदर शाळा व वसितीग्रह हे अतिशय वंचित घटकातील विद्यार्थ्यांसाठी चालात याचा केज तालुक्याला अभिमान आहे. फक्त वस्तीग्रह व शाळा चालावायाची म्हैनून सदर शाळा चालात नसून एक माडेल स्कूल संथा बीड जिल्हात साने गुरुजी आहे असाही मत त्यांनी व्यक्त केले. त्याबदल संथा आणि शाळा प्रशासनाचे कौतुकही केले तसेच मुलांना या नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या शुभेच्छा दिल्या. या कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन श्रीमती मुवणी सिसाट यांनी केले तर आमार शाळेचे ज्येष्ठ शिक्षक हरिशंकार पाटेले यांनी आभार मानले आणि विद्यार्थ्यांना शुभेच्छा दिल्या. संपूर्ण कार्यक्रम म अतिशय शिस्तबद्ध व अनंदादीची वातावरणात पार पडला.

श्री नृसिंह संगीत विद्यालयाला अधिकृत परिक्षा केंद्रास मान्यता

केज | प्रतिनिधी
अधिल भारतीय गांधीव विद्यालय मंडळ, मुंबई द्वारा केज येथील श्री नृसिंह संगीत विद्यालयाला अधिकृत मंडळाचे परीक्षा केंद्र म्हणून मान्यता दिली आहे. पारंपरिक ते प्रवेशिका पूर्ण अशा पहिल्यातील तीन परीक्षांसाठी गायन, वादन, तबला, प्रवाजी या विद्यार्थ्यांसाठी आपण परीक्षा फॉर्म भरू शकता. डिसेंबर २०२५

या सत्रासाठी केंद्र क्रमांक १२६८ हा क्रमांक निवडून आपण परीक्षा फॉर्म भरावेत असे आवाहन संचालक श्री भालचंद्र देव मो.न. ८२३७५०८४५ या क्रमांकावर संपर्क साधारण्यावर असे आवाहन केले आहे. दरम्यान केज शहाराच्या शैक्षणिक क्षेत्रात मिळाले यांच्या विद्यार्थ्यांना अधिकारी डॉ. उर्वरित श्यामलांना मिश्रय प्रतिक्रिया देण्यात याची असी इतरही ८ सदस्यांची विनंतीही आली आहे.

विवेकवर्धीनी शाळेच्या डीपी भोवती झाडांचा विळखा काढला अॅ.मनोज संकाये यांच्या तातडीच्या मागणी नंतर महावितरणचा झपाट्याने प्रतिसाद!

परती वैजनाथ | प्रतिनिधी

शहारातील शारदा नगर परिसरातील विवेकवर्धीनी शाळेच्या डीपीभोवती झाडे, वेळी व झुडूपांनी घाललेला विळखा विद्यार्थ्यांचा सुरक्षेत्रांमधील धोका ठरत होता. सुरु असलेल्या पावसाळ्यात वाच्याच्या विहृत तारामध्ये शैरिसर्किट होण्याच्या शक्तीत वाढती होती. या परिसरात दरोज शेंडो विद्यार्थी शिक्षण घेत असल्याने विद्यार्थ्यांच्या साहित्य वाटपाचा कार्यक्रम मोर्त्या उत्साहात पार पडला.

विवेकवर्धीनी शाळेच्या डीपीभोवती झाडांचा विळखा काढला नाही. यांनी संपर्क करण्यात आले. त्यांनी यांनी संपर्क केले. शाळेच्या डीपीभोवती झाडे वेळी व झुडूपांनी घाललेला विळखा विद्यार्थ्यांच्या शक्तीत वाढती होती. या परिसरात दरोज शेंडो विद्यार्थी शिक्षण घेत असल्याने विद्यार्थ्यांच्या साहित्य वाटपाचा कार्यक्रम मोर्त्या उत्साहात पार पडला.

जिल्हाधिकारी जॉन्सन बनले निक्षय मित्र! जिल्हातील इतरांनीही निक्षय मित्र बनण्याचे आवाहन प्रधानमंत्री टीबी मुक्त भारत अभियान

यांच्या अधक्षेत्रेखाली जिल्हाधिकारी टीबी मुक्त भारत अभियान, टीबी फोरम व तीबी कोमोर्बांडीच्या जिल्हा समनवय व समितीची आढावा बैठक जिल्हा समनवय व समितीची अधिकारी डॉ. राजेश राजेश विद्यार्थ्यांना निक्षय प्रतिक्रिया देण्यात आले. त्यापैकी ३५०

देण्यासाठी विविध घटकांनी पुढाकार घ्यावा, असे आवाहन श्री. जॉन्सन यांनी केले. बैठकीसाठी जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. उर्वरित श्यामलांना मिश्रय प्रतिक्रिया देण्यात आले. उर्वरित श्यामलांना मिश्रय विद्यार्थ्यांना सर्व अधिकारी व कर्मचारी उपस्थित होते.

बीड : सत्यकथा बलीराजाची ठिणगी संसाराची चित्रपटाचे अभिनेते डॉ. महेश वनवे यांनी जीव्हाळा केंद्रातील निराधारांना आज दि. ३ जुलै २०२५ रोजी ठेणवी संसाराची चित्रपट संतोषी माताचित्रपट गृहामध्ये दाखवण्यात आला. यावेळी जीव्हाळा केंद्राचे संचालक अभिजीत वैद्य, व्यवस्थापक राजू वंजारे, छायात

संपादकीय..

विज्ञानातला एक ध्रुवतारा

जयंतराव नारळीकर आपल्यातून निघून गेले ही बातमी सकाळी ऐकली आणि खूप बेचैन झालो. याचे कारण विज्ञानातला खरं म्हणजे एक धुवताराच निखळला होता. आंतरराष्ट्रीय पातळीवर खन्या अर्थाने विज्ञानावर संशोधन करणाऱ्यांपैकी आणि भारतात परत येऊन भारतामध्ये वैज्ञानिक संशोधन आणि विवेकवादी तसेच विज्ञानावादी दृष्टिकोन वाढवण्यासाठी त्यांनी जे प्रयत्न केले त्याला आपल्या सगळ्यांचा सलाम !

नारळीकर हे फक्त वैज्ञानिक नव्हते, तर ते विज्ञान लेखक आणि साहित्यिकही होते. दुर्गा भागवतांनी त्यांच्या विज्ञानकथांचे खूप कौतुकही केले होते. त्यांचे यक्षाची देणगी हे पुस्तक वाचून मी खूप भारावून गेलो होतो. त्यानंतर त्यांची टाईम ट्रॅक्शन, अवकाशातले स्फोट अशा अनेक विषयांवरची पुस्तके वाचली. मग त्यांच्या काढबंब्या झाल्या. त्यांनी मराठी साहित्यात एवढी भर घातली की. २०२१ सालचे साहित्य संमेलनाचे अध्यक्षपदह त्यांनी भूषवले.

पण खरं त्यांचे योगदान हे विश्वविज्ञान किंवा कॉस्मोलॉजी याविषयीचे होते. नारळीकर केंब्रिजला गेले, तिथे रँगलर झाले, प्रेड हॉईल या तिथल्या प्रसिद्ध वैज्ञानिकाच्या मार्गदर्शनाखाली संशोधन केले आणि त्यांच्याचबरोबर हॉईल-नारळीकर थेअरी मांडली. गेल्या शतकात विश्वनिर्मितीच्या विषयी दोन महत्त्वाचे विचार किंवा थेअरीज निर्माण झाल्या. एक म्हणजे बिंग बँग आणि दुसरी म्हणजे स्टेडी स्टेट. बिंग बँगच्या थेअरीप्रमाणे विश्व एका बिंदूपासून स्फोट होऊन निर्माण झाले आणि ते प्रसरण पावत राहिले. पण त्याविरुद्ध हॉईल आणि नारळीकर स्टेडी स्टेटची थेअरी मांडत होते. काही दशकं हा वाद खूपच रंगला. पण शेवटी १९७० च्या दशकात बॅकग्राउंड मायक्रोवेव्ह नॉईज अमेरिकेतल्या न्यू जर्सीमध्ये सापडला आणि त्यामुळे बिंग बँगची थेअरी सिद्ध झाली असं कित्येक वैज्ञानिक मानायला लागले.

प्रत्यक्षात नारळीकरांची थेअरी किंती बरोबर आणि किंती चूक यापेक्षा त्यांच्या संशोधनाचा स्तर हा आंतरराष्ट्रीय कॉस्मोलॉजीमध्ये किंती मोठा होता हे आपल्या लक्षात येईल. आणि एवढ्या मोठ्या माणसाने मराठीवर प्रेम म्हणून मराठीमध्ये अनेक पुस्तके लिहिली. त्यांचे मआकाशाशी जडले नातेफ हे पुस्तक प्रत्येकाने वाचलेच पाहिजे असे आहे. इतक्या सोप्या मराठी भाषेत कॉस्मोलॉजी सामान्यांना कळले अशा भाषेत सांगण म्हणजे काही चेष्टा नव्हती. परी किंगारास लिंदिताना नारळीकरांके ज्ञाने प्रेरित टाक्यो देतो

मा किमयागार लाहताना नारळीकरमुळ खूपच प्रारत झाला हाता
१९७२ साली इंदिरा गांधींच्या आग्रहामुळे नारळीकर भारतात
परत आले आणि त्यांनी या देशाच्या वैज्ञानिक प्रगतीसाठी खूप
मोठी कामगिरी केली याचा मला खूप अभिमान आहे. प्रथम
टीआयएफआर आणि नंतर आयुका अशा दोन्ही ठिकाणी त्यांनी
अतिशय उत्कृष्ट अर्थयन आणि संशोधन या दोन्ही बाबतीत
प्रचंड काम केले. अर्थातच त्यांना पद्मभूषण, पद्मविभूषण,
महाराष्ट्रभूषण अशा अनेक सन्मानांनी भूषवले यात काही नवल
नव्हते. त्यांचा साधेपणा मला नेहमी भावायचा. आयआयटीनंतर
एक वर्षभर मुंबईमध्ये मी जी भटकंती केली त्यात
टीआयएफआरमध्ये सुद्धा अनेकदा मी जायचो. त्यावेळेला
नारळीकर तिथे अनेकदा दिसायचे. मुंबईला आकाशवाणीच्या

अॅडिटोरियमध्ये त्यांचे एकदा भाषण होते. अतिशय शांतपणे बोलणे आणि अवघड संकल्पना सोप्या करून सांगणे हे मला आयुष्यभर खूपच महत्वाचे वाटले आहे. कॉस्मोलॉजी आणि गणित यात तर त्यांची मास्टरी होतीच पण त्याशिवाय त्यांना अनेक विषयात रस असायचा. एकदा त्यांचा मला असाच फोन आला. ते म्हणाले अच्युत, तुझं अर्थात हे पुस्तक आत्ताच वाचून संपवले. अर्थशास्त्रावरती मराठीमध्ये इतक सोपे आणि सुंदर पुस्तक मी अजून वाचलेले नाही. आणि यानंतर ते बराच वेळ बोलत राहिले. माझा ऊर तर भरून आलाच, पण मला एका गोष्टीच सतत आश्र्वय वाटत राहीले. एवढा मोठा वैज्ञानिक अर्थशास्त्रसारख्या विषयात रस घेतो, मन लावून ते पुस्तक वाचतो आणि नंतर लेखकाला त्याची दाद आणि पावतीही देतो हे मी कधीही विसरणार नाही.

ज्योतिषाविषयी त्यांची मतं खूप परखड होती. (खंरं म्हणजे विवेकानंदांची सुद्धा तेवढीच परखड मतं होती हे किंत्येकांना माहीत नसेल. यासाठी दत्तप्रसाद दाभोळकरांचं पुस्तक वाचावं). यामुळे नारळीकरांना श्रद्धांजली जर का द्यायची असेल, तर आपण यापुढे अंथश्रद्धेला बळी पडणार नाही आणि वैज्ञानिक आणि विवक्वादी दृष्टिकोन अंगीकारू अशी आपण शपथ घेतली, तर ती खरी श्रद्धांजली ठरेल.

वायू प्रदूषण एक अनभिज्ञ सत्य!

हळी सारखे ऐकायला मिळते की,
हृदयविकाराच्या झटक्याने मृत्यु झाला. लहान
मुलांना सुद्धा ॲर्टेंग येत आहे. का बरं?
यावर संशोधन केल्यानंतर सर्वांप्रमाणे एकच
ठोकताळा... श्वास घ्यायला होत नव्हता
कारण कफ, इतर आजारपण, मानसिक त्रास,
चिंता अनेक कारणे समोर आली. याचं कारण
आपल्याला माहीत असले तरी पण आपण
त्यावर मात करू शकत नाही, कारण आपण
आता खूप पुढे गेलो आहोत. जेंव्हा मी
खोलवर जाऊन यावर संशोधन केले तेव्हा
एकच उत्तर मिळाले वायू प्रदूषण. हे एक
अनभिज्ञ सत्य आहे.

पृथ्वीभोवती वातावरणाचे मुख्यतः ५ थर आहेत. ज ३ ल रेणूपासून तयार झालेला पृथ्वीच्या वातावरणातील 'ओझोन' हा एक वायू आहे जो पृथ्वीच्या वातावरणातील दुसरा थर असून त्याची निर्मिती नैसर्गिकरीत्या झाली आहे. ज्याची उंची ७.५ ते ३० मैलांपर्यंत आहे. यातील ओझोनचा थर हा सूर्यीकरणातील हानिकारक अतिनील किरणे शोषून घेतो. यामुळे आपल्या पृथ्वीवरील सजीव सृष्टीचे रक्षण होते. ओझोनचा उपयोग निर्जुटुकीकरण करणे, जलशुद्धीकरण करणे यासाठी होतो. पृथ्वीच्या वातावरणातील वायूचा एक गट आहे ज्यामध्ये इन्क्रोरेड किरणोत्सर्व शोषण्याची क्षमता असते. म्हणजेच हरितगृह वायू हरितगृह वायू हा वातावरणातील उष्णता अडकवून ठेवतो त्यामुळे पृथ्वीचे तापमान वाढते. हा हरितगृह वायू पृथ्वीला उबदार ठेवतो. कार्बनडाय-ऑक्साइड, पाण्याची वाफ, मिथेन, नायट्रोसॉक्साइड यांच मिश्रण म्हणजे हरितगृह वायू

वायु. या पृथ्वीवर अद्भुत शक्तीने नैसर्गिकरीत्या सर्वच सजीव सृष्टीसाठी पूरक अशीच नैसर्गिक संरक्षणात्मक संयोजना केली आहे. सर्व सजीव सृष्टीतील मानवाने स्वतःच्या स्वार्थासाठी ज्या काही योजना आखल्या त्यातून या निसर्गाचा फक्त विध्वंस झाला आहे. त्यातील सर्वात मोठा हा प्रदृष्ण या मागाने होत आहे आणि तो सातत्यानै केला जात आहे.

‘वायू प्रदूषण’ म्हणजे द्रव कण, धुळीचे घनकण आणि हानिकारक वायूचे मिश्रण. त्यासाठी अनेक स्रोत आहेत. अगदी घरातील देवपूजापासून ते स्वयंपाक, वीज निर्मिती वाहतुकीकरण, कचरा जाळणे, शेतीमधील विविध कार्य पद्धती, वीज निर्मिती, औद्योगिक चिमण्या, बाधकाम आणि उच्च

© 2013 Pearson Education, Inc.

कोटींचे म्हणजे युद्ध असे अनेक स्रोत या वायू प्रदूषणास कारणीभूत आहेत. म्हणजे आपण २४ तास पूर्णपणे घेणारा अमृततुल्य श्वास हा पूर्णपणे विषारी आहे. मानव क्रियाकलापांमुळे दिवसेंदिवस या प्रदूषणासोबत आऱ्झोनचा थर कमी होता चाललाच आहे. जर याची अतिनील किरणांमानवापर्यंत पोहोचली, तर येथील इतर घटकांचा अंत होणारच; परंतु मानवार्च रोगप्रतिकारक शक्ती कमी होऊन अनेक रोगांनी ग्रस्त होईल ज्यावर औषधं सुद्धा काम करणार नाहीत आणि शेवट अंत.

मूलभूत मानवी हक्क अनेक आहेत त्यातीलचे एक शुद्ध हवा; परंतु आरोग्यासाठी सर्वांची मोठा असणारा धोका जो वायू प्रदूषणामुळे निर्माण होतो तो म्हणजे हृदयविकाराचा झटका. आता हृदयविकाराचा झटका हा खूप सहज झाला आहे. त्यातून जगण्यार्बद्ध शाश्वती नाहीच. आताच्या काळात व्यायाम करण्यांनामुळे हृदयाचा झटका येतो त्याचे काणे प्रदूषित हवा. जगलांपेक्षा शहरात सर्वका प्रकाराचे प्रदृष्टण अति प्रमाणात झाले आहेत. विशेषत: काँरोना नंतर झालेल्या प्रदूषणामुळे हार्ट स्ट्रोक हे अति प्रमाणात वाढले आहेत. आपण केलेले चुकीचे प्रकल्प म्हणजे पर्यावरणाला हानिकारक असे असल्यामुळे पूर्ण वातावरणातील किंतीही प्रयत्न केला तरी वायू प्रदूषण जे अति प्रमाणात होतो

आहे ते आटोक्यात येऊच शकत नाही कारण आपल्या सुखसोयी या आपण इतक्का गंभीरपणे घेतल्या आहेत की, तिथे आपल्या मृत्युला किंमत शून्य झाली आहे. ज्याच्या आपण विचारच करत नाही. थकज नुसार वायू प्रदूषणाला या शतकातील सर्वांत मोठ्या जागतिक आरोग्य धोका म्हणून ओळखले जातो. कारण या वायू प्रदूषणाच्या संपर्कांचा आल्यामुळे जगभारत सुमारे अंदाजे ४० दशलक्ष अकाली मृत्यु होतात. २. मायक्रोमीटरपेक्षाही कमी व्यासाचा प्रदूषण असणारा सूक्ष्म कण रक्त प्रवाहात प्रवेश करू शकतो. ज्यामुळे हृदय रक्तवाहिन्यांसंबंधीत श्वसनरूप आणि कर्करो होतात. दिवसेंदिवस या विश्वातील प्रत्येक देशात या वायू प्रदूषणामुळे श्वास घेणे कठीन होईल, श्वसनाचे अनभिज्ञ असे आजार निर्माण होतील. वायू तत्त्वाला प्राण का म्हटले जाते या वायू तत्त्वामुळे शुद्ध हवा जेव्हा प्रत्येक सजीवाच्या शरीरात प्रवेश करते तेंव्हा ते शरीरामधील रक्तप्रवाह शुद्धीकरण करते असते. जेव्हा रक्त प्रवाह सुरक्षीत चालते तेंव्हा आपले हृदय व्यवस्थित कार्य करते म्हणजेच आपण परत मोकळा श्वास घेतो. चक्र प्रत्येक सजीव सूष्टीला जगवते आर्थिक जर ही हवा अशुद्ध औसत, तर रक्ताभिसरां प्रक्रियेत अडथळा निर्माण होऊन लहान मेंटूकडून मोठ्या मेंटूकडे रक्तप्रवाह होतो.

शकत नाही शिवाय हृदयापर्यंत सुद्धा रक्त
व्यवस्थित पोहोचू शकत नाही. ताजी आणि
शुद्ध हवा सर्वच सजीव सृष्टीसाठी एक पोषक
तत्त्व आहे ज्यामुळे आपल्या आरोग्याला होणारे
फायदे नवशिखांत आहेत. वृक्ष लागवडीला
महत्त्व यासाठी आहे की वनस्पती कार्बन
डाय-ऑक्साइड शोषून घेतात आणि
ऑक्सिजन टाकतात. जो या सजीवसृष्टीसाठी
आवश्यक आहे. आत्ताच्या काळात पर्यावरण
पूर्णपणे अशुद्ध झाल्यामुळे आपण कितीही
प्राणायाम केले तरीही धेणाऱ्या श्वासात विषारी
द्रव्य ही शेरीरात जातातच. थोडक्यात काय
तर या पृथ्वीवरील वायू प्रदूषणामुळे तापमान
वाढून अनेक निकृष्ट तत्त्वांही या भूमीत,
महासागरात, हवेत मिसळत आहेत. परिणामी
सजीव सृष्टीवर होणारे घातक परिणाम. हवा
शुद्धीकरणाच्या सरकारकडे अनेक प्रकल्प
योजना आहेत; परंतु त्याचबोरब प्रदूषित
करण्याच्या सुद्धा वाटा आहेत. शहरांमध्ये
हवा गुणवत्तेसाठी नियोजन आहे; परंतु
शहरातील नागरिकांचा सहभाग यासाठी आहे
का? या पृथ्वीवरील पर्वत हे प्रदूषण मुक्त
करणारे सर्वांत मोठे खोत आहे असे असताना
आपण या पर्वताचा आपल्या प्रगतीच्या दृष्टीने
हानीकारक प्रकल्प योजना करून आपल्याच
हाताने आपला मृत्यू ओढवून घेत आहोत
की नाही? या पंचतत्त्वांनी परिपूर्ण असणाऱ्या
पृथ्वीचा विनाश हा आपण करीत आहोत.

बालकांना जबाबदारीची जाणीव; व्हावी खुली चर्चा

चितन, मनन करून पालक दमले, पण कौमार्य अवस्थेतील बालकाना आवर घालण्यात कमीच पडत आहेत. बालकांची लीळाईंदृष्टी इतक्या टोकाला पोहोचली आहे की त्यापुढे परिणामाचा विचार करण्याची सदसदविवेक बुद्धी कामाचं करत नाहीये. एकमेकांना चॅलेंज देणे आणि ते चॅलेंज जिंकण्यासाठी कुठल्याही पातळीवर जाण्याचे धाडस करणे ही बाब अनेक गंभीर घटनाकडे बालकांना वळवत आहे. याचे चिंतन होणे आणि प्रभावी उपाययोजना शोधणे अपायाप्त वाचां असै

आवश्यक झाल आहे.
काही पुढे परत परत विचारात घेणे महत्वाचे आहे. बालकं
अशी का वागतात? हा प्रश्न प्रत्येक पालकांना पडतो आहे.
पालक-बालक यांच्यातील दरी ही काही नवीन नाहीये.
पालक-बालक यांच्यात वैचारिक द्वंद सुरुच आहे अणि
काळानुसार सगळ्या संकल्पना बदलत जाणारचं आहेत.
पालकाना ज्या गोष्टी खूप गंभीर वाटतात त्या बालकाना
तितक्यासा गंभीर वाटत नाही. नीतिमत्ता, प्रामाणिकपणा या
सगळ्यांचा फारसा प्रभाव आता बालकावर दिसून येत नाही.
बालक आपल्या पालकांच्या विचारांशी त्यांनी जपलेल्या
नियमांशी तितकेसे जोडलेले पण नाही. ज्यांच्या घरी कधी
कोणी डान्स बारमध्ये गेल्याचा इतिहासच नाही किंवा त्याचं
नाव देखील घरी काढलं जात नाही अशा घरची एक
बालिका आपल्या मित्रासोबत घरी काहीही न सांगता जात
असे. तिच्या सोबत तिथे वाईट प्रकार घडला आणि नंतर
ती स्वतःच तिकडे कुठूहल म्हणून गेली होती. तिला कोणीही
जबरदस्ती तिथे घेऊन गेले नव्हते ही माहिती समोर आली.
पण तिथे तिच्या सोबत जे घडले ते तिच्या मर्जने नव्हते
त्यात तिची इच्छा सामील नव्हती हे बालिकेने सांगितले.
अर्थात तिथे जाणे हे काही वाईट वगैरे नाही, असे विचार
बालिकेने तिच्या मित्र-मैत्रिंगीकडून ग्रहण केले होते आणि
ते तिला बरोबर वाटले होते. म्हणून ती तिथे गेली इथर्पर्यंत
तिला तिचं काही चुकलं असे नाही वाटले आणि पुढे जे
काही झाले ते तिच्या सोबत चुकीचे झालं असं तिचं सांगण
होतं. जे घडलं तो गुन्हा होताच पण हा टाळता आला
असता हे पालकांचे विचार होते. यात नेमकं द्वंद काय तर
चूक बरोबर या संकल्पनामध्ये होत जाणारा बदल. या
बदलामुळे पालक-बालक यांच्यात निर्माण होत जाणारीही
दरी. ही दरी डोहात रूपांतरित होत जाते आणि पालक
बालकांच्या विश्वानु खूप लांब होत जातात. बालक

आपल्याभावती एक काश निर्माण करतात आण त्यात पालकांना प्रवेश नसतो.

एक बाळ जन्माला येतं त्या क्षणापासून पालकांकडे अनेक गोड स्मृती असतात बालकांच्या. कालांतराने या स्मृती फक्त पालकांच्या होऊन जातात. बालक त्याच्या वाढत्या वयानुसार ते विसरत जातं. जन्म झाल्यापासून तर सहा ते सात वर्षांपर्यंत बालकांना विशेष काही आठवत नसतं हे शास्त्र संगतं. त्या काळातील स्मर्ती फक्त पालकांच्या असतात.

पुढे कालांतराने बालकांसाठी त्या त्यांच्या पालक सांगितलेल्या सत्य कथा असतात. सूती म्हणून त्यांच्या ते जोडलेल्या नसतात. एखाद्या कुटुंबात खूप बिंबवून क गोष्टी सांगितल्या जातात पण नेमकी तीच रेषे बाल ओलांडतात का तर लीळीर्भू म्हणून. आता यावर उपकाय करायला हवे हा प्रश्न शिल्घर उत्तरोच. पालक बालकांसी कितीही मैत्रीपूर्ण संबंध असले तरी काही गे तो लपवणारच हे निश्चित आहे. म्हणून आपण पाळले आदर्श त्यांनी पाठावेच याचा अती आग्रह न धरता पाळले नाही, तर कुठले संभाव्य धोके होऊ शकता त्यातून बाहेर पडण्यासाठी काय कराव आणि स्वतःला सुरुची कसं ठेवाव याची खुली चर्चा व्हायला हवी. चर्चेदरम्य पालकांनी बालकांना बोलण्याची व्यक्त होण्याची संधी द्यावा आधीच एखाद्या बाबतीत नकारात्मक विचार पालकांक व्यक्त होत असतील, तर बालक त्यावर काहीही बोलण नाही. म्हणून खुली चर्चा होण, ती घडवून आणण आवश्यक आहे. आपल्या बालकाकडून इतरांना गंभीर ईजा होऊ

आणि त्याला पण काही नुकसान होऊ नये याची माहिती न चिडता, रागावता चर्चेतून बालकापर्यंत पालक पोहोचवू शकले, तर खूप धोके टाळता येतील. इतरांच्या भावनांची जाण असण, दुसऱ्याचा त्रास कळण. हा माणूस असण्याचा पुरावा आहे. ही गोष्ट बालकामध्ये रुजविण्याची पद्धत बदलण्याची गरज आहे. यासाठी बालकांचे समाजीकरण योग्य मागणी व्हायला हवं आहे. प्रत्येक पिढीतील व्यक्तीशी बालकांनी बोलायला हवंय. आज आपण बघतो, बालक केवळ त्यांच्या बयातील बालकांशी जास्त संवाद साधतात किंवा फार तर थोड्या मोठ्या बालकांशी बोलतात. ते ही प्रत्यक्ष कमीच. अनुभवांची कक्षा मोठी असलेली व्यक्ती बालकांच्या संपर्कात असली तरी त्यांच्याशी बोलणं त्यांना फारसं आवडत नाही. कारण ते अनुभव केवळ लेक्चर म्हणून आपल्यापर्यंत येत आहेत याची जाणीव बालकास होते आणि त्याला ते नकोसं वाटतं. म्हणून हे अनुभव खुली चर्चा मोकळं बोलणं फक्त शेरिंग या अंगाने असेल, तर ते बालकाकडून स्वीकारलं जातं. कदाचित जो धडा घ्यायचा तो त्यांचे ते घेतात, पण जर आपण आग्रह कमी केला तर...

'अभि नहीं तो कभी नहीं' हे लक्षात ठेवून आझाद मैदानावरील आंदोलनात बीड जिल्हातील शिक्षकांनी मोठ्या संख्येने सहभागी घावे बीड जिल्हा विना अनुदान शाळा कृती समितीचे आवाहन!

बीड | प्रतिनिधी
राज्यातील विना अनुदानित व अंशतः अनुदानित शाळांना पुढील वाढीव टप्प्यासाठी लागणाऱ्या निधी मिळाल्या यासाठी महाराष्ट्र राज्य विना अनुदानित शाळा कृती समिती महाराष्ट्र राज्य व शिक्षक समस्या संघाचे ०५ जूनपासून धरणे आंदोलन सुरु आहे. तेसेच बुधवार दि. ०२ जुलै रोजी शिक्षक आमदार आणि पदवीधर आमदारांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची भेट घेऊन १४ ऑगस्टीबर २०२४ च्या शासक आंदेशेनुसार निधी उपलब्ध करून द्या या मागांनी निवेदन दिले. या वेळी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी शिक्षक व पदवीधर आमदारा सोलेला तात्काळ निधी संदर्भात बैठक घेऊन मार्ग काढू सांगितले आहे. त्यापुढे सर्व आमदार त्यांच्या परीने प्रयत्न करीत आहेत. दुसरीकडे आंदोलनस्थानी शिक्षकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहियाची गरज आहे. तेसेच शिक्षक समन्वयक संघाने ८ व ९ जुलै रोजी राज्यव्यापी शाळा बंद आंदोलन पुकारले आहे. या बंदमध्ये बीड जिल्हातील सर्व शाळें संस्थाचालक, मुख्याध्यापक, शिक्षक व

शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी शाळा बंद करून मोठ्या संख्येने आंदोलनात उपस्थित रहावे असे आवाहन विना अनुदानित शाळा कृती समितीचे मराठवाडा कार्याध्यक्ष वैजनाथ चाटे सर, मराठवाडा निरिक्षक विजयसिंह शिंदे सर, छत्रपती संभाजी नगर विभाग कार्याध्यक्ष जिंद्र डॉगेरे सर, मराठवाडा छत्रपती संभाजी नगर विभागाचे संघटक पंकज कळसकर सर, मराठवाडा महिला सचिव श्रीमती महिला लाला विभाग श्री आत्मराम वाळवळ सर, यांनी उपलब्ध करून द्या या मागांनी निवेदन दिले. या वेळी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी शिक्षक व पदवीधर आमदारा सोलेला तात्काळ निधी संदर्भात बैठक घेऊन मार्ग काढू सांगितले आहे. त्यापुढे सर्व आमदार त्यांच्या परीने प्रयत्न करीत आहेत. दुसरीकडे आंदोलनस्थानी शिक्षकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहियाची गरज आहे. तेसेच शिक्षक समन्वयक संघाने ८ व ९ जुलै रोजी राज्यव्यापी शाळा बंद आंदोलन पुकारले आहे. या बंदमध्ये बीड जिल्हातील सर्व शाळें संस्थाचालक, मुख्याध्यापक, शिक्षक व

सर, मराठवाडा छत्रपती संभाजी नगर विभागाचे संघटक पंकज कळसकर सर, मराठवाडा महिला सचिव श्रीमती मुक्ता आर्द्ध (मोटे) मंडम बीड जिल्हाध्यक्ष श्री आत्मराम वाळवळ सर, जिल्हा कार्याध्यक्ष श्री. प्रताप पवार सर, उपाध्यक्ष श्री. रामदास जामकर सर, उपाध्यक्ष श्री. अरविंद सौंदलकर सर, जिल्हा सचिव श्री. शेख सर जिल्हा संघटक प्रताप देशमुख सर, जिल्हा सहसंघटक श्री. बाळासाहेब नागरगोजे सर, महिला सचिव सुरेखा गायकवाड मंडम बीड तालुका अध्यक्ष श्री. शागवत त्यावर सर, गेवराई तालुका अध्यक्ष श्री. रविंद्र भुकंप सर, पाटोडे तालुका अध्यक्ष श्री. अंकुश गवळी सर, शिरूर तालुका अध्यक्ष श्री. दशरथ साबळे सर, माजलगाव तालुका अध्यक्ष श्री. चंद्रशेखर तौर सर, बडवणी तालुका अध्यक्ष श्री. वैजनाथ शिंदे सर, परची तालुका अध्यक्ष श्री गोविंद आधाव सर, धारूर तालुका अध्यक्ष श्री जनेश मुंडे यांच्या सह जिल्हा विविध पदाधिकारी यांनी केले आहे.

पिसाळलेल्या श्वानाचा केजमध्ये धुमाकूळ; आठ जण जखमी

वेळेवर हस्तक्षेप करत सामाजिक कार्यकर्त्यांनी श्वानाला केले ठार

केज | प्रतिनिधी

केज शहातील केज-बीड मुख्य रस्त्यावर बुधवारी सकाळकाळ्या काळ्या रांगाच्या श्वानाने शहरात धुमाकूळ घालत तब्बल आठ जणांना चावा घेत मंगीर जखमी केले. या घटनेमुळे परिसरात काही काळ भीतीचं वातावरण निर्माण झालं होत.

या श्वानाने केवळ काही मिनिटां आठ नागरिकांवर हळ्या चढवून चावा घेतल्यामुळे रक्तबळाल अवस्था.

ही वाब सामाजिक कार्यकर्ते विकास मर्के व त्यांच्यासोबत असलेल्या चाव तल्यांच्या लक्षणांच्या लक्षण येत तेव्हा त्यांनी अत्यंत समयसूचकता आणि धादसाने या पिसाळलेल्या श्वानाचा पाठलागु सुरु केला. काही वेळातच त्यांनी श्वानाला केज पोलीस ठाण्याच्या आवारात गाळू ठार केले.

केज शहातील केज-बीड मुख्य रस्त्यावर बुधवारी सकाळकाळ्या काळ्या रांगाच्या श्वानाने शहरात धुमाकूळ घालत तब्बल आठ जणांना चावा घेत मंगीर जखमी केले. या घटनेमुळे परिसरात काही काळ भीतीचं वातावरण निर्माण झालं होत.

ही वाब सामाजिक कार्यकर्ते विकास मर्के व त्यांच्यासोबत असलेल्या चाव तल्यांच्या लक्षणांच्या लक्षण येत तेव्हा त्यांनी अत्यंत समयसूचकता आणि धादसाने या पिसाळलेल्या श्वानाचा पाठलागु सुरु केला. काही वेळातच त्यांनी श्वानाला केज पोलीस ठाण्याच्या आवारात गाळू ठार केले.

ही वाब सामाजिक कार्यकर्ते विकास मर्के व त्यांच्यासोबत असलेल्या चाव तल्यांच्या लक्षणांच्या लक्षण येत तेव्हा त्यांनी अत्यंत समयसूचकता आणि धादसाने या पिसाळलेल्या श्वानाचा पाठलागु सुरु केला. काही वेळातच त्यांनी श्वानाला केज पोलीस ठाण्याच्या आवारात गाळू ठार केले.

रूपमाता नंचरल शुगरने ऊस बिलाचे पैसे

शेतकऱ्यांच्या खात्यात केले वर्ग-अँड.गुंड

माजलगाव | प्रतिनिधी

रोषणार्थी येथील रूपमाता नंचरल शुगरचे ऊस बिलाचे पैसे २७०० रुपयाने शेतकऱ्यांच्या खात्यात वर्ग केले आहेत यांनी शेतकऱ्यांच्या आंदोलने वातावरण दिसून येत आहे.

शेतकऱ्यांच्या खात्यावर ऊस बिलाचे २७०० प्रति टणग्रामांचे पैसे वर्ग करण्यात आलेले असून यांनी शेतकऱ्यांची आंदोलन वर्ग केलेला आहे. त्यांनी शेतकऱ्यांच्या वित्तानावरील अविष्या निर्माणात आवाहन दिसत होते कोणाच्याही भूलयापाना शेतकऱ्यांची बळी पूळ नये असे पण यावेळी सांगण्यात

आले.

शेतकऱ्यांच्या खात्यावर ऊस बिलाचे २७०० प्रति टणग्रामांचे पैसे वर्ग करण्यात आलेले असून यांनी शेतकऱ्यांची आंदोलन वर्ग केलेला आहे. त्यांनी शेतकऱ्यांच्या वित्तानावरील अविष्या निर्माणात आवाहन दिसत होते कोणाच्याही भूलयापाना शेतकऱ्यांची बळी पूळ नये असे पण यावेळी सांगण्यात

आले.

शेतकऱ्यांच्या खात्यावर ऊस बिलाचे २७०० प्रति टणग्रामांचे पैसे वर्ग करण्यात आलेले असून यांनी शेतकऱ्यांची आंदोलन वर्ग केलेला आहे. त्यांनी शेतकऱ्यांच्या वित्तानावरील अविष्या निर्माणात आवाहन दिसत होते कोणाच्याही भूलयापाना शेतकऱ्यांची बळी पूळ नये असे पण यावेळी सांगण्यात

आले.

शेतकऱ्यांच्या खात्यावर ऊस बिलाचे २७०० प्रति टणग्रामांचे पैसे वर्ग करण्यात आलेले असून यांनी शेतकऱ्यांची आंदोलन वर्ग केलेला आहे. त्यांनी शेतकऱ्यांच्या वित्तानावरील अविष्या निर्माणात आवाहन दिसत होते कोणाच्याही भूलयापाना शेतकऱ्यांची बळी पूळ नये असे पण यावेळी सांगण्यात

आले.

शेतकऱ्यांच्या खात्यावर ऊस बिलाचे २७०० प्रति टणग्रामांचे पैसे वर्ग करण्यात आलेले असून यांनी शेतकऱ्यांची आंदोलन वर्ग केलेला आहे. त्यांनी शेतकऱ्यांच्या वित्तानावरील अविष्या निर्माणात आवाहन दिसत होते कोणाच्याही भूलयापाना शेतकऱ्यांची बळी पूळ नये असे पण यावेळी सांगण्यात

आले.

शेतकऱ्यांच्या खात्यावर ऊस बिलाचे २७०० प्रति टणग्रामांचे पैसे वर्ग करण्यात आलेले असून यांनी शेतकऱ्यांची आंदोलन वर्ग केलेला आहे. त्यांनी शेतकऱ्यांच्या वित्तानावरील अविष्या निर्माणात आवाहन दिसत होते कोणाच्याही भूलयापाना शेतकऱ्यांची बळी पूळ नये असे पण यावेळी सांगण्यात

आले.

शेतकऱ्यांच्या खात्यावर ऊस बिलाचे २७०० प्रति टणग्रामांचे पैसे वर्ग करण्यात आलेले असून यांनी शेतकऱ्यांची आंदोलन वर्ग केलेला आहे. त्यांनी शेतकऱ्यांच्या वित्तानावरील अविष्या निर्माणात आवाहन दिसत होते कोणाच्याही भूलयापाना शेतकऱ्यांची बळी पूळ नये असे पण यावेळी सांगण्यात

आले.

शेतकऱ्यांच्या खात्यावर ऊस बिलाचे २७०० प्रति टणग्रामांचे पैसे वर्ग करण्यात आलेले असून यांनी शेतकऱ्यांची आंदोलन वर्ग केलेला आहे. त्यांनी शेतकऱ्यांच्या वित्तानावरील अविष्या निर्माणात आवाहन दिसत होते कोणाच्याही भूलयापाना शेतकऱ्यांची बळी पूळ